

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 8 marca 2010 r.

w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych

(Dz. U. z dnia 24 marca 2010 r.)

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego informuje właściwego miejscowo wójta (burmistrza, prezydenta miasta) **oraz właściwą terytorialnie izbę rolniczą** o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzonych przez dziki, łosie, jelenie, danielle i sarny w uprawach i płodach rolnych.

2. Właściciel lub posiadacz gruntu, na którym powstała szkoda, zwany dalej "poszkodowanym", zgłasza szkodę w formie pisemnej osobie, o której mowa w ust. 1, **w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia, a w przypadku szkód wyrządzonych w sadach - w terminie 14 dni od dnia jej powstania z jednoczesnym określeniem liczby uszkodzonych drzew.**

3. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do prowadzenia ewidencji zgłoszeń, o których mowa w ust. 2.

§ 2. 1. Wstępnego szacowania szkody, zwanego dalej "ogłędzinami", ostatecznego szacowania szkody **oraz ponownego szacowania szkody** dokonują upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, zwani dalej "szacującymi", przy udziale poszkodowanego albo jego pełnomocnika oraz, na żądanie jednej ze stron, przedstawiciela właściwej terytorialnie izby rolniczej.

2. Pełnomocnikowi, o którym mowa w ust. 1, pełnomocnictwa udziela się na piśmie.

3. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia poszkodowanego o terminie ogłędzin, ostatecznego szacowania szkody **lub ponownego szacowania szkody nie później niż na 2 dni przed ich dokonaniem, a za porozumieniem stron - w terminie krótszym.**

4. Nieobecność zawiadomionego poszkodowanego nie wstrzymuje dokonania ogłędzin, ostatecznego szacowania szkody lub ponownego szacowania szkody.

5. Z ogłędzin, ostatecznego szacowania szkody oraz ponownego szacowania szkody szacujący sporządzają protokół, zwany dalej "protokołem", który podpisują szacujący, poszkodowany albo jego pełnomocnik oraz przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej, **jeżeli uczestniczył w tej czynności.**

6. Gdy poszkodowany jest nieobecny lub odmawia podpisania protokołu, szacujący zamieszcza o tym informację w protokole, z podaniem przyczyny braku podpisu.

7. Poszkodowany może wnieść zastrzeżenia do protokołu.

8. **Wzór protokołu stanowi załącznik do rozporządzenia.**

§ 3. 1. Ostateczne szacowanie szkody w uprawach poprzedza się dokonaniem ogłędzin.

2. Ogłędzin nie dokonuje się w przypadku szkód:

- 1) w płodach rolnych;
- 2) wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach;
- 3) w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem uszkodzonej uprawy lub w jego trakcie.

3. Ogłędzin dokonuje się w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

4. Podczas ogłędzin ustala się:

- 1) gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;
- 2) rodzaj, **stan** i jakość uprawy;
- 3) obszar całej uprawy;
- 4) **szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona;**
- 5) **szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze.**

§ 4. 1. Ostatecznemu szacowaniu podlegają straty ilościowe i jakościowe powstałe w wyniku uszkodzenia lub zniszczenia uprawy lub płodów rolnych.

2. Ostatecznego szacowania szkody oraz ustalenia wysokości odszkodowania dokonuje się najpóźniej na dzień przed sprzętem uszkodzonej lub zniszczonej uprawy, a w przypadku uszkodzonego lub zniszczonego płodu rolnego - w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

3. O terminie planowanego sprzętu uszkodzonej uprawy poszkodowany jest obowiązany powiadomić szacującego w formie pisemnej, w terminie 7 dni przed zamierzonym sprzętem.

4. Ostatecznego szacowania szkody wyrządzonej przez dziki na łąkach i pastwiskach dokonuje się w przypadku szkody wyrządzonej:

1) poza okresem wegetacyjnym - przed rozpoczęciem wegetacji w kolejnym roku, w terminie umożliwiającym doprowadzenie uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego;

2) w okresie wegetacyjnym - w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

5. Podczas ostatecznego szacowania szkody ustala się:

1) gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;

2) rodzaj uprawy lub płodu rolnego;

3) stan i jakość uprawy lub jakość płodu rolnego;

4) obszar całej uprawy lub szacunkową masę zgromadzonego płodu rolnego;

5) obszar uprawy, która została uszkodzona lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego;

6) procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze;

7) plon z 1 ha lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego;

8) rozmiar szkody;

9) wysokość odszkodowania.

6. Ustalenia rozmiaru szkody dokonuje się poprzez:

1) pomnożenie obszaru uprawy, która została uszkodzona, oraz procentu jej zniszczenia, a następnie pomnożenie tak uzyskanej powierzchni zredukowanej oraz plonu z 1 ha - w przypadku szkód w uprawach;

2) ustalenie szacunkowej masy uszkodzonego płodu rolnego - w przypadku szkód w płodach rolnych.

7. Wysokość odszkodowania ustala się, mnożąc rozmiar szkody przez cenę skupu danego artykułu rolnego, a w przypadku gdy nie jest prowadzony skup - cenę rynkową z dnia ostatecznego szacowania szkody, w rejonie powstania szkody. Wysokość odszkodowania pomniejsza się odpowiednio o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania.

8. Wysokość odszkodowania za szkody wyrządzone przez dziki na łąkach i pastwiskach ustala się na podstawie wartości utraconego plonu (masy zielonej lub siana) w danym sezonie wegetacyjnym oraz kosztów doprowadzenia uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego; koszty te wylicza się na podstawie aktualnych cen prac agrotechnicznych oraz wartości rynkowej nasion niezbędnych do wysiania.

9. Nieuprzątnięcie płodów z uszkodzonej uprawy po dokonaniu ostatecznego szacowania szkody wyklucza możliwość ponownego szacowania szkody w przypadku dalszego zwiększenia się szkody.

10. Jeżeli nieuprzątnięcie płodów, o których mowa w ust. 9, spowodowane było warunkami atmosferycznymi, dopuszcza się, za porozumieniem stron, ponowne szacowanie szkody, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia ostatecznego szacowania szkody. Nie dotyczy to przypadków określonych w art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie.

11. Do ponownego szacowania szkody i ustalania na jego podstawie wysokości odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy ust. 4-8.

§ 5. Przy ostatecznym szacowaniu szkody w uprawach wymagających zaorania odszkodowanie ustala się, jeżeli szkoda powstała:

1) w okresie do dnia 15 kwietnia - w wysokości 25 %,

2) w okresie od dnia 16 kwietnia do dnia 20 maja - w wysokości 40 %,

3) w okresie od dnia 21 maja do dnia 10 czerwca - w wysokości 60 %,

4) w okresie od dnia 11 czerwca - w wysokości 85 %

kwoty obliczonej w sposób określony w § 4 ust. 7.

§ 6. Wypłaty odszkodowań dokonują dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich **w terminie trzydziestu dni** od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody **albo od dnia sporządzenia protokołu ponownego szacowania szkody, o ile ponowne szacowanie miało miejsce.**

§ 7. 1. Przepisy § 1-6 stosuje się odpowiednio do:

1) szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną w uprawach i płodach rolnych;

2) szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie, na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich;

3) wypłaty odszkodowań za szkody, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. W przypadku Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe obowiązki związane z szacowaniem szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną w uprawach i płodach rolnych oraz wypłat odszkodowań za nie wykonuje właściwe nadleśnictwo.

§ 8. Traci moc rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. Nr 126, poz. 1081).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 216, poz. 1606).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 201, poz. 1237 oraz z 2009 r. Nr 92, poz. 753 i Nr 223, poz. 1777.

WZÓR

Protokół nr .....
ogłędzin, ostatecznego szacowania szkody i ponownego szacowania szkody
w uprawach i płodach rolnych

Województwo: .....
 Powiat: .....
 Obwód łowiecki nr: ..... - dzierżawca/zarządca/nadleśnictwo/zarząd województwa*
 Gmina: ..... Wieś/miasto*: .....
 Poszkodowany (imię i nazwisko, miejsce zamieszkania): .....
 .....
 Data zgłoszenia szkody: .....

I. Oględziny uszkodzonej uprawy

Dnia ..... upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa*:
 .....
 w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*: .....

.....
 przeprowadzili oględziny uszkodzonej uprawy i stwierdzili, co następuje:

1. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę: .....
2. Rodzaj, stan i jakość uprawy: .....
 .....
3. Obszar całej uprawy (ha): .....
4. Szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona (ha): .....
5. Szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze (%): .....
6. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa* lub poszkodowanego w oględzinach wzięł udział: ..... - przedstawiciel Izby Rolniczej w .....
7. Uwagi sporządzającego protokół: .....
 .....
 .....
 .....
8. Zastrzeżenia wniesione przez poszkodowanego: .....
 .....
 .....
9. Uwagi wniesione przez przedstawiciela izby rolniczej: .....
 .....
 .....
 .....

.....
 (podpis poszkodowanego)

.....
 (podpis przedstawiciela
 izby rolniczej)

.....
 (podpis sporządzającego
 protokół)

II. Ostateczne szacowanie szkody

Dnia ..... upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/
zarządu województwa*:

.....
w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*:

.....
dokonali ostatecznego szacowania szkody na gruncie poszkodowanego/uszkodzenia płodu rolnego będącego w
posiadaniu poszkodowanego* i ustalili, co następuje:

1. Data zgłoszenia terminu sprzętu uszkodzonej uprawy/data zgłoszenia szkody w płodzie rolnym*:
.....
2. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę: .....
3. Rodzaj uprawy/rodzaj płodu rolnego*:
4. Stan i jakość uprawy/jakość płodu rolnego*:
.....
.....
5. Obszar całej uprawy (ha)/szacunkowa masa zgromadzonego płodu rolnego* (dt): .....
6. Obszar uprawy, która została uszkodzona (ha)/szacunkowa masa uszkodzonego płodu rolnego (dt):
.....
.....
7. Procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze (%): .....
8. Powierzchnia zredukowana (poz. 6 x 7) (ha): .....
9. Plon (dt) z 1 ha: .....
10. Rozmiar szkody (8 x 9): .....
11. Cena skupu/rynkowa* za 1 dt plonu/za 1 dt płodu rolnego* (zł): .....
12. Nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania (zł): .....
13. Kwota odszkodowania do wypłaty za plon (poz. 10 x 11-12)/płody rolne (poz. 6 x 11)* (zł): .....
14. Sposób doprowadzenia uszkodzonego obszaru łąk i pastwisk do stanu pierwotnego**:
.....
.....
15. Koszt doprowadzenia uszkodzonego obszaru 1 ha łąk i pastwisk do stanu pierwotnego** (zł): .....
16. Kwota odszkodowania do wypłaty za doprowadzenie uszkodzonego obszaru łąk i pastwisk do stanu
pierwotnego** (poz. 6 x 15) (zł): .....
17. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa* lub poszkodowanego w szacowaniu
szkody oraz ustalaniu wysokości odszkodowania wzięł udział .....
- przedstawiciel Izby Rolniczej w .....
18. Uwagi sporządzającego protokół: .....
19. Zastrzeżenia wniesione przez poszkodowanego: .....
20. Uwagi wniesione przez przedstawiciela izby rolniczej: .....

.....
(podpis poszkodowanego)

.....
(podpis przedstawiciela
izby rolniczej)

.....
(podpis sporządzającego
protokół)

III. Ponowne szacowanie szkody

Dnia ..... upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa*:

.....
w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*:

.....
dokonali ponownego szacowania szkody na gruncie poszkodowanego/ uszkodzenia płodu rolnego będącego w posiadaniu poszkodowanego* i ustalili, co następuje:

1. Data wystąpienia poszkodowanego o ponowne szacowanie szkody: .....
2. Okoliczności uzasadniające ponowne szacowanie szkody: .....
.....
.....
3. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę: .....
4. Rodzaj uprawy/rodzaj płodu rolnego*: .....
5. Stan i jakość uprawy/jakość płodu rolnego: .....
- .....
6. Obszar całej uprawy (ha)/ szacunkowa masa zgromadzonego płodu rolnego (dt)*: .....
- .....
7. Obszar uprawy, który uległ ponownemu uszkodzeniu (ha)/szacunkowa masa płodu rolnego, który uległ ponownemu uszkodzeniu (dt)*: .....
8. Procent zniszczenia uprawy ponownie uszkodzonej (%): .....
9. Powierzchnia zredukowana (poz. 7 x 8) (ha): .....
10. Plon (dt) z 1 ha: .....
11. Rozmiar szkody (9 x 10): .....
12. Cena skupu/rynkowa* za 1 dt plonu/za 1 dt płodu rolnego (zł)*: .....
13. Nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania (zł): .....
14. Kwota odszkodowania do wypłaty za plon (poz. 11 x 12 - 13)/płody rolne (poz. 7 x 12)*:

.....
15. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa* lub poszkodowanego w szacowaniu szkody oraz ustalaniu wysokości odszkodowania wzięł udział ..... - przedstawiciel Izby Rolniczej

.....
w .....
16. Uwagi sporządzającego protokół: .....

.....
.....
.....

17. Zastrzeżenia wniesione przez poszkodowanego: .....

.....
.....
.....

18. Uwagi wniesione przez przedstawiciela izby rolniczej: .....

.....
.....
.....
.....

.....
(podpis poszkodowanego)

.....
(podpis przedstawiciela izby rolniczej)

.....
(podpis sporządzającego protokół)

IV. Wypłata odszkodowania

Odszkodowanie w kwocie: ..... (słownie złotych: .....)
.....)
otrzymałem dnia .....

.....
(podpis poszkodowanego)

.....
(podpis dokonującego wypłaty)

Do protokołu dołączono***:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej strony.

* Niepotrzebne skreślić.

** Wypełnić w przypadku szkód na łąkach i pastwiskach; w pozostałych przypadkach wpisać "nie dotyczy".

*** Do protokołu można dołączyć inne dokumenty świadczące o wystąpieniu szkody, w szczególności zdjęcia, mapki, szkic sytuacyjny szkody, itp.